

M A G Y A R
K U R I R

MDCCXCVIII-dik

ESZTENDŐRE.

D. DECSY SÁMUEL

ÉS

PÁNCZÉL PÁNIEL

ÁLTAL

IV. FERTÁLY ESZTENDŐ.

BÉTSBEN.

1798.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Nro. 27.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Octobernek 2-dik napján 1798-ik
esztendőben.*

Német Ország.

Hogy, nem tudatik mitsoda indító okból, nagyon sürgécsék a' Rastatti Congressuson lévő Francia ministerek a' békeségnek helyre állítását, csak abból is ki tettzik, hogy azon válszokhoz, a' melyet September 14-ikén a' Német Deputatiohoz küldöttek, a' következő napon egy mást is ragasztottak, és küldöttek, mellynek következő foglalatja vagyon:

„Azon második Jegyzésnek tárgya, mellyet a' Cs. Plenipotentiarius Minister által, a' Fr. Ministereknek küldött a' Német Deputatio, egyenesen a' Rénus jobb partyán lévő Francia hadi seregeknek vissza vonattatásokat érdeklí. Arra kéri az

D d

alább irtak a' Német Deputatiót, esmérjék meg azon gyakorta említett igazságot, hogy a' Fr. Directorium mindenkor szivessen ohajtotta a' békelességet, és a' két Státus közt való költsönös meg engedtetést, és azt is, hogy azon előre tett szükséges rendelkezések, mellyek a' dolgoknak jelenvaló mivóltából, és a' tölle nem függő történeteknek bizonytalanságából származhatnak, netsak meg kevesittesenek, hanem egészlen meg szünnyenek. „

„Kétség kívül maga is által láttya azt a' Német Deputatio, hogy azon kívánsága, a' mellyet mostan ismét meg ujitott, még idő előtt való légyen; hogy a' katona posztokát a' békelesség' tökéletességre való meneteleig el hagyni nem lehet, és hogy még most semmi főbenjáró ok nintsen arra, hogy a' Fr. Republikának trupjai mingyárt által költözzenek a' Rénuson. — Ezen valóságos és helyes meg jegyzéseknek újabbi említésével azon hamisan költött, és a' Respublika ellenségei által mindenütt ki szórattatott hirt is, mellyben a' Fr. seregek a' demarcationális lineát meg rontani mondattatnak, meg czáfollyák az alább irtak. — Világosan, és egy általlyában ellene mondanak a' Fr. Ministerek ezen hamis hirnek, 's bizonyofsá teszik arról a' Német Deputatiót, hogy a' két részről meg határozott lineát soha által nem hágták a' Fr. seregek. „

„Ezen, és az ehez hasonló példák tanuságára lehetnek a' Német Deputatiónak, hogy azoktól a' fellette nagyozott, vagy egészlén hamis hirektől, a' mellyek jövendőben tsak azért terjesztetnek ki, hogy annál inkább ingereljenek másokat, magát meg őltalmazza, és a' közönséges figyelmetességre nézve, minden ellenséges planumok alól magát ki vonynya. Akarki is tudhattya azt, hogy mindenkor valamely rosszal vagyon a' háborus állapotból, a' békelességes állapotba való által menetel öfzve kötötve, és hogy ez az által menetel szerentsés és sebes légyen, nem függött az alább irtaktól. — Mind jobban jobban meg fog arról a' Német De-

putatio győzenni, hogy soha sem munkalódik az ember hathatosabban a nemzeteknek könnyebbítéseken, és szerentséjeken, mint midőn a' háborútsapásait hirtelen való békefességgel meg előzi. — A' Német Deputatio akaratyától függ azon hercegek és Német Országi lakosok kivánságának, a' kik szív szakadva ohajtyák a' békefességet, bé-telylyesitetese. — És akkor osztán mind a' két részről való panaszoknak okai meg szűnnek, és az el múlt gonoszoknak érzését egészlen el fogja felejtetni a' tsendes és állandó boldogsággal való élés. *Rastadtban Fructidornak 28-ik (September 14-ik) napján, a' Fr. Republikának 6-ik esztendejében.*“

Bonnier. Jean Debrie. Roberjoot.

Francia Respublika.

Savary polgár, azon Francia fregat osztályának kormányozója, a' mellyen az *Irlándiába* ki szállott Fr. seregeket oda vitte, onnan szerentséssén vissza térvén *Bourdeaubá*, illetén foglalatú levelet irt a' tengeri dolgokra ügyelő Fr. Ministernek: „Örömmel jelentem, *úgymond*, Irlándiából lett vissza jövetelemet, a' reám bizatott truppokat minden veszély nélkül ki tettem a' *Kilkuméni* kikötő helybe. — Katonáink Irlándiába lett ki szállásoknak alkalmatossággával mutatott jó indulatokat, és buzgoságokat nem ditsirhetem elegendőképen. — *Fructidornak 6-ikán* (Augustus 23-ikán) még támadta General *Humbert* az ellenséget, és más nap tovább nyomult; és én tsak azért jöttem vissza, mivel az ellenkező időtől tartottam. — El indulásom előtt 1500 Irlándusok adták magokat katonáink mellé, nem mellze 20 ezeren várták őket 's. a' t.

Bonaparte fő Vezérnek Egyiptomba lett be meneteléről, a' 14-ik *Augustusi* gyűlésben tudósította az 500-ak Tanácsát a' Directorium, és azon költöt okokat is elő-hordotta, a' mellyek ezen dolognak elközlésére indították a' Fr. Nemzetet: „Szük-

ség volt, *ugymond*, a' Franczia Nemzetnek a' Fényes Portának, es az el nyomattatott Egyiptomi lakosoknak ügyét fel fogni, 's erettek bosszút állani a' kegyetlen *Beyokon*.

Ök, és a' *Mammelukok*, az az, a' keresztény vallásból a' mahometánába által ment emberek, 40 ezrtendőktől fogva nagyon kegyetlenkedtek azon Francziák ellen, a' kik a' *Fényes Portával* való meg egyezés creje mellett Egyiptomban le telepedtek, 1760-ik ezrtendőttől fogva, a' midön *Alibey* a' *Fényes Porta* ellen partot ütött, meg kettőztették ellenek való kegyetlenségeket. — Leg gonoszabban viselte magát ellenek *Mourad Bey*, sokat tömlöczökre hányátván közzülök. A' *Fényes Porta* maga közbe való vetése után meg szüntek ugyan a' magános személyekkel való rosszúl bánástól, de a' Fr. Nemzet bosszontatásában semmit sem hagytak alább, *Rosette* városában a' Franczia Consul ablakjait bé verték, magára pedig reá löttek. — A' múlt *Decemb. 10-ikén* világosan ki mondotta az Alexandriai harminczados, hogy annak, a' ki az ő ura jusait leg kisebbben is meg serti, akár Consul, akár más légyen az, 500-at veret a' talpára. (Ez a' büntetés módja szokásban vagon a' Mahometanusoknál.) És így, a' Francziák személyekben meg sértetődtek a' Nemzeteknek törvényei. — Magának a' *Fényes Portának* sem hatalma, sem tekintete nem volt elegendő a' Brittusok ingerléséből végbe vitetett igazságtalanságoknak meg büntetésére, következésképen kéntelen volt a' Fr. Respublika a' Londoni Kabinet zsöldjában lévő *Tirannusokat* meg büntetni. — *Mesfidornak 13-ikán* (Julius első napján.) ment *Alexandria* és *Rosette* alá a' Fr. armada, a' hová bé is bősáttatott. — *Thermidornak 5-ikén* (Julius 23-ikán.) *Kajrot* is el foglalta. — Illyenképen azon áldott földet, holott e' világ 4. részének minden gyümöltsei bőven teremnek, nem fogják azon *Tirannusok* többé rongálni.

„Talán azt veti valaki szemünkre: Miért nem szentünk előre nékiek hadat? Kinek kellett volna

hadat izenni? A' *Fényes Portának* e'? Nem ezen szövetséges barátunk, hanem a' kegyetlen Egyiptomi *Beyok* ellen indítottunk mi hadat, a' haramjákat pedig minden előre való had izenés nélkül kellett meg záboláznunk. — Az ezeken vett győzedelem által Anglián is diadalmaskodtunk, elegendő elégtételt nyer a' Fr. Respublika, bosszút fog az el nyomtatott Egyiptombeli lakosokért állani, és azok a' szegény földmivesek, a' kiket véres verejtekkel keresett kenyerektől a' Barbarusok erőszakosan meg fosztottak, szorgalmatosságoknak elegendő gyümöltseit fogják ennekutánna szedni. 'a. a. t. "

Ezen alkalmatossággal a' Tuloni flottának, *Alexandria* és *Rosette* közt, *Nelson* Anglus Admiralis által lett ölzve törettetéséről is emlékezett a' Directorium az 500-ak Tanátsához küldött jelentésében, de tsak rövideden, és következőképen:

„A' *Bruys* Admirális kormányja alatt volt Tuloni flottát, a' melly az Egyiptomi tenger partok mellett, *Bekier* alatt, vas matskákön állott, és a' vissza térésre készült, meg támadván, az azt mind hajói számával, mind hajó seregével felül haladó Anglus flotta, rendkívül való erővel, és erőködéssel hadakoztak egymás ellen. A' tsata alatt, az Admiralisi hajó meg égettetett, két vagy három hajó el sullyesztetett, néhány Francia és Anglus hajók arbocz fáikat el veltvén, a' tenger parthoz tsapattak, néhány Fr. hajók minden vitorláiktól meg fosztatván, hová lettek, nem tudatik., —

A' 15-ik Septemperi Párisi officiális újság levél, a' *Redacteur*, egyfzersmind örömet és szomorúságot gerjesztett a' Publicum szívében. — Örömet *Boznaparte* fő Vezérnek Egyiptomba lett szerentsés bé menetelén — szomorúságot a' Tuloni flottának Anglus flotta által lett ölzve törettésén. — Az utólsóbról való hirt egy Francia hajó vitte meg *Máltába*, a' mellyen sok sebes Frantzia katonák voltak. — Más Olasz Országai kikötő helyekben is mentenek

bé az el szélesztetett Fr. hajók között néhányan, — Más Párisi Zsurnálok arról is tesznek emlékeztet, hogy ellent akartak ugyan állani az Egyiptomi *Beyok Bonaparte* fő vezérnek, de azok ő általa meg veretettek, a' kik bosszút akarván magokért állani, valakit elő utól értek az Európai keresztyények, és a' Francia matrózok között, mindeniket meg ölték, 's a' *Lybiai* pufztaságba vonták magokat.

Azon Proclamatiót, avagy hirdetményt is közölhettyük már Erd. Olvasóinkal, a' mellyet *Egyiptomba* való bé menetelekor Bonaparte fő Vezér arabs nyelven közönségessé tétetett, és a' melly a' fellyebb meg irtakkal sokakban meg egyez, 's ekképen vagon.

„A' kegyelmes és könyörülő Isten nevében, a' kinel több és hatalmasabb nintsen. Végtere el érkezett az a' szempillantás, a' mellyben meg érdemlett jutalmat vesznek azért az Egyiptomi *Beyok*, hogy ők idegenek lévén, Georgiának hegyei között ide bé rontottak, ezen szép földet meg undokították, a' Francia nemzettel kegyetlenül bántak, és sokféleképen akadályoztatták annak kereskedését. — *Bonaparte*, a' Francia Respublika Generálja ide jött, és a' szabadságnak alkotmányát magával el hozta. — Itt vagon *Bonaparte*, és kezébe adta nékie a' *Beyokat* a' mindenható; ő fog az ő uralkodásoknak véget vetni. — Egyiptom lakosai! Hogyha azt fogják a' Francia Nemzet ellenségei nékték mondani, hogy ők a' ti vallástokat akarják el rontani, ne hidjetez nékiek, hanem legyetek meg győzöttetve arról, hogy az valóságos hazugság. — Azért jöttek ők, hogy a' Tirannusok kezéből ki szabadítsák az el nyomattattakat. — Sőt, a' *Beyoknál* szivesebben tisztelik a' Francziák az Istent, az ő Prófétáját, és az Alkóránt. — Semmi személybeli tekintet nintsen az Isten előtt — mindnyájan egy formák vagyunk ő előtte, egyedül az értelem, talentom, és tudomány tehet az emberek közt különbséget, és mivel a' *Beyok* meg nem különböz-

tették magokat azon tulajdonságok által, semmi jufok nem lehet nékiek az uralkodáshoz. — Még is ők a' földnek, a' szép rab leányoknak, a' dérék paripáknak, és betses hajlékoknak uraik. — Ugy de ki adta azokat nékiek? A' nagy Próféta e'? Mutassák meg azokhoz való igaz jufokat! Igaz és könyörülő a' Felséges Isten, és azt akarja, hogy a' leg alábbvaló Egyiptomi lakos is betsülletre és tiszteletre léphessen. — Ez az ennekelötte igen népes és virágzó Ország, egyedül a' *Beyok* kegyetlen uralkodása és fősvénysége miatt pusztult el. — Enneutánna a' messze látó és tudós férjfiak fogják azt bátorságossá és bódoggá tenni. — A' Francziák a' valóságos Muzulmanok. — Nem régiben is ők rontották le *Rómában* a' Pápa uralkodó székjét, a' ki t. i. a' *Mahomet* követői ellen a' *Keresztényeket* fel ingerlette. Onnan *Málta* ellen mentek, és azokat a' hitetleneket, a' kik a' *Muzulmanok* ellen való örökös hadakozásra magokat Iltentől küldettetteknek lenni mondották, onnan ki üzték. — Eleitől fogva, és minden alkalmatosságokban a' Török Császár leg igazabb, 's leg szivesebb barátjainak lenni mutatták magokat a' Francziák, és úgy nézték annak ellenségeit, mint a' magokéit. — Annakokáért örökké tartó légyen a' Szultán hatalma, a' mi ellenségeinknek az Egyiptomi *Beyoknak*, a' kik a' magok fősvénységeknél meg enyhítésére mindenkor engedetlenséggel viseltettek a' Szultán ellen, 's annak birodalma alól magokat ki húzni igyekeztenek, halál és semmivé való tétel légyen a' jutalmok. — A' hozzánk ragaszkodó Egyiptombelieknek jó leszen a' dolgok; azoknak sem leszen semmi sertődések, a' kik honnyaikban tsendesen meg maradnak, és sem velünk, sem ellenünk semmit nem mivelnek, hanem jó szándékunkról meg győzöttetvén, magokat aláknak fogják vetni. — Ellenben szörnyű bosszuállás fogja azokat követni, a' kik fegyveres kézzel segíteni méreszlik a' *Beyokat*; minden könyörületesség nélkül ki irtatják azoknak nemzetségeket.,

Ezen hirdetményhez a' következendő czikke-
lyek is ragasztattak. 1) Minden helységeknek lakosi,
a' mellyek három óránira fekszenek azon kör-
nyékektől, a' mellyeken által marsirozni kell a'
Francziáknak, három nevezetes lakost tartoznak
Bonaparte Vezérhez küldeni, a' kik által tudni-
illik ötöt, magok engedelmségéről bizonyosra te-
gyék, 's annak nyilván való bizonyosságára függefz-
szék ki a' Fr. vitorlát, a' melly hármass színű, u.
m. kék, fehér, és veres. — 2) Az a' helység, mely-
nek lakosi ellenségesképen fogják magokat a' Fran-
cziák eránt viselni, meg gyűjtatik. — 3). A' melly
helységek magokat a' Francziák alá veténdik, a'
Fr. nemzeti vitorla mellé, a' Török vitorlát is füg-
geszték ki, mivelhogy a' *Fényes Porta*, melly örök-
ké állandó maradjon, leg szivesebb barátja a' Fr.
Respublikának. — 4). A' *Scheixek*, és a' faluknak
's városoknak Előjáróik tartoznak a' Beyoknak min-
den kerületben lévő jószágaikat, birói hatalom, és
petsét alá tenni, és úgy vigyázni, hogy leg kis-
sebb se vesszék el azok közül. — 5). Minden köz-
önséges hivatalba helyheztetett személyek, ugymint
a' *Scheixek*, *Cadisok*, és *Imánok*, a' az az, a' fő Gond-
viselők, birák, és papok, továbbá is folytasák
eddig viselt hivataljaikat, imádkozzanak a' *mosék-
ben*, 's minden isteni tilztelethez tartozó dolgokat
vigyenek végbe; egyéb eránt maradjanak hon-
nyaikba, 's isendefsen viseljék magokat. *Egyiptom-
nak* minden lakosi kötelesek a' mindenhatót álda-
ni, és a' *Beyoknak* ki irgatóásokra segedelmet kér-
ni. Öregbitse az Isten az Ozmanni Szultán ditsös-
ségét, igazgassa a' Fr. armádiát, éreztesse meg a'
Mammelukokkal maga hatalmát; 's ditsöitse meg
az Egyiptombeli lakosoknak sorsát. 's a. t.

Helvétziai Respublika.

*A' Francia és Helvétziai Respublikák közt kö-
tött alliancia czikkelyeinek további folytatása:*
5-ik Czikkely: A' Francia Respublika, déli

Német- és Olasz Ország közt leendő kereskedésbeli egyeségének fel állítására nézve, két kereskedő és tábori utak készítettessenek, az egyik Helvéczianak északi részén kereftül, a' Rénus mellett felfelé, a' *Bodenzé* (Lacus Bodamicus) napnyugoti és déli partjainak mentében; a' másik Genevától fogva a' *Mont-Blanki* Osztályon avagy Szabaudian, és a' Wallésiai republikátskán kereftül, a' Císalpina Respublika határjáig, egyenes lineában. Minden tartomány maga költségen építse maga határjain az utakat.

6-ik Czikkely: Az is meg határozatik, hogy a' két Respublika közt leendő hajókázásnak szélesebben való ki terjesztésére, minden tartomány tegye meg a' szükséges rendeléseket, és munkákat, hogy ezek által a' Genevai tenger, avagy inkább, tó, és a' Rénus közt, és Genevától fogva a' Rhodanus folyóviz hajókázható része közt egyesség lehessen.

7-ik Czikkely: Arra kötelezi magát a' Fr. Respublika, hogy a' *Meurthei*, *Jurat* és *Montblanki*, avagy *Szabaudiai* főbányákból annyi sót fog a' Helvécziai Respublikának engedni, a' mennyire csak szüksége lesz. — — Ezen só, a' mellynek által vitetése, ideje, 's helye, leg alább minden 10-ik évtendőben határozattassék meg, az e' végre ki küldettendő Francia és Helvétus polgárok által, azon áron fog a' Helvétusoknak adattatni, a' mellyen magok a' Francia lakosok veszik, és ők se lesznek más különös vám és harminczad alá szorittatva, hanem csak az alá, a' melly alatt fognak magok a' Francziák lenni.

8-ik Czikkely: Ahozképest minden szóbeli restantairanézve, a' mellyek ennekelötte Francia Ország, és néhány Helvécziai Cantonok közt voltanak, egészen le mond a' Helvécziai Respublika, és arra kötelezi magát, hogy leg alább 250 ezer mázsa sót fog a' Fr. sóbányákból évtendőnként vásárlani.

9-ik Czikkely: Azoknak a' Francia polgároknak, a' kik a' Helvécziai Respublikát meg járni akar-

ják, illendő pafsus levelek legyen; szabad legyen azoknak ottan le telepedni, és minden törvényekkel nem ellenkező mesterséget gyakorlani; úgy mindazáltal, hogy mind személlyeik, mind birtokaik a' Helvécziai törvényeknek és szokásoknak alá legyenek vettetve. — Hasonló, és azon feltételek mellett való jufok legyen a' Helvétusoknak, valamint magában Francia Országban, ugy a' Francia Respublikához tartozó örökségekben is.

10. *Czik.* Minden személyes, és a' törvényes székeknek segítségék nélkül el nem intéztethető ügyekben, köteles leszen a' fel-peres az al-perest az ő birája eleibe idézni, hanemha már annakelőtte úgy egyezett volna meg a' két fél egymásközt, hogy a' hol a' Contractus végbe ment, ugyan ottan folytattassék az ő ügyök. — A' melly pernek ingatlan jószág a' tárgya, az azon helységbeli Előjárók és Birák eleibe vitetődjék, a' hol azon ingatlan jószág fekszik. — Az olyan perek, a' melylyek a' Helvécziaiban meg holt Franciaáknak örökségeik miatt, az ő maradékjaik közt támadhatnának, azon helység birai eleibe vitettessenek, a' mellyben a' Fr. polgár lakott Francia Országban. — Hasonlóképen legyen a' dolog a' Francia Országban meg holt Helvétus maradékjai közt tamadt perekben.

11. *Czik.* A' polgári ügyekben Francia birák által hozatott végső sententziáknak Helvécziaiban kell végbe vitetődni. A' Helvétus birák által hozattatott végső szententziáknak pedig Francia Országban.

12. *Czik.* Hogyha a' Francia Országban birtokos Francia polgárok banquerotiroznak, azok a' Helvétus Creditorok, a' kik költsön adott pénzek hypothecájának, avagy zalogának bátorsága végett a' Fr. törvények alá adták magokat, a' hypothecának rendi fzerént Fr. Országban fognak ki tizettetni; a' Fr. Creditorok pedig, azon formalitás fzerént, Helvécziaiban.

13. *Czik.* Minden criminális, Francia, és Helvétus birák eleibe vitetett ügyekben, kötele-

sek lesznek a' Helvétus tánuk, ha kívántatni fog , Francia Országba menni, a' két Nemzet által meghatároztatandó büntetés el kerülésére. — Az illy esetekben mind a' két Tartománybeli Kormányfőzik tartozik a' tanúnak pafsus levelet adni, és mind úti költségének, mind távol letele miatt szenvedendő kárának ki potólása vegett illendő rendelést tenni. —

14. *Czik.* Mind a' két Respublika meg égyez abban egymás közt, hogy sem az egyik, sem a' másik nemzetbeli emigránsoknak, és számkivetésbe küldetteknek helyet nem fog adni maga közt. — Továbbá arra kötelezik magokat, hogy azokat, a' kik vagy a' Statusnak belső és külső bátósága ellen való öfzve esküvés , vagy gyilkofság, vagy méreg adás, vagy égetés, vagy az örök levelek meg hamisítások, vagy erőszakkal öfzve kaptolt tolvajságok miatt bírak eleibe idéztettek 's meg győztettek, a' leg első kérésre ki fogják egymásnak adni. E' mellett az egyik tartományban el lopatott, és a' másikban le tétett jószágokat is ki fogják egymásnak bótátani.

15. *Czik.* Minden haladék nélkül egy költsönös hafznú kereskedésbeli Trakta állitódjék fel a' két nemzet közt. Addig is pedig mind a' két Nemzetbeli kereskedőknek azon kereskedésbeli jufok és szabadságok légyen, a' mellyel élnek a' leg baratságosabb nemzetek.

Kélfittetett, és kéz alá iráfsal is meg erőfsített *Párisban* Fructidornak 2-ik napján (Aug. 19-ikén) 1798-efztendőben.

Olasz Ország.

A' Cisalpina Respublikában történt változásokat hofzasan elő adják a' *Majlandi* levelek, a' mellyekről minthogy már a' a' Magyar Kurir is értekezett, tsak a' nevezetesebb környülállásokat fogja Erd. Olvasóival közleni.

Minekutánna a' *Constitutió nalis Klubok*, *Augustus 9-ikén*, hirtelen, 's fegyveres kézzel bé zarattattak, és éjjel a' házak is meg vizsgálattak volna, a' Nagy Tanátsnak 30-ik *Augustusi* gyűlésében arra serkengette *Salvioni* Nemzeti képviselő maga hivatalbeli társait, hogy ne engedjék a' Nemzet, és a' *Bonaparte* kezeiből vett *Constitutiót* meg sértetni. Hoffzas és mérges beszédje után azt javasolta, hogy leg ottan tetetődjék az eránt a' *Directorium* nak jelentés, és még azon gyűlésben kéretefsék válaszf azon indító okokról, a' mellyek az el múlt napon történt változásokra alkalmatofságot szolgáltattak, a' mellyre reá álván a' nagy Tanáts, azonnal el is készítettett, 's által küldetett a' *Directorium* nak a' jelentés.

Az ezen jelentésre adott válaszfában azt felelte a' *Directorium*, hogy *Brune* Fr. Generális kérte a' *Policia* ministert a' *Constitutió nalis Klubok* nak bé zároltatásokra, a' házáknak éjjeli meg vizsgáltatásokra, azt adván okúl, hogy egy igen nagy *Complot* legyen munkában, mellynek *Francia* és *Nizzai* Grófságbeli emigransok az eszközlői; hogy a' *Directorium* is helybe hagyta azon rendeléseket, mindazáltal azon újításokról, a' mellyről a' Nagy Tanáts emlékezik, semmit egyebet nem tud, hanem hogy közönségsen beféljenek azokról. — Egyéb aránt, *ugymond* a' *Directorium*, a' *Constitutió* által előnkbe iratott szentséges kötetlefségek mellől mi el nem állunk, és álhatatofsan meg fogunk örök álló helyeinken maradni.,

° A' *Directorium* nak ezen válaszfája újabb tüzet gerjeltett a' nagy Tanátsban, és ki egy = ki másképen szóllott e' tárgyról. — *Salvioni* azt javasolta, hogyha valaméllyik tagja a' Tanátsnak erőszakosán meg fosztattatna hivatallyától; az egész Nemzeti Képviselek gyülekezete oszólljóok el, 's helyettek másokat válasszanak a' Közönségek. — *Rejna* erre azt mondotta, hogy bátor erőszak tetetődjék is

valamellyik N. Képviselőn, még is maradjon meg maga hivatalyában.

A' következett este 86-nál többen meg nem jelentek a' 116 hivatalos N. Képviselők közzül a' Fr. követ kvártélyában, a' kik egy tágas Izálában bé vezetettvén, le ültek az abban helyezettett hosszú tábla mellé. — A' Fr. követ *Trouve* polgár maga lett Elöülövé, kinek jóbja felöl *Brune* Generális, balja felöl pedig *Faypoult* polgár, mint a' Fr. Directoriumnak képviselője, és azon gyüllésnek Titoknokja ültenek.

„Maga *Brune* Generális kezdette el a' gyüllést egy rövid de gyökeres orációval; a' mellyben sok okokkal kivánta a' Cisalpinai Constitutio meg változtatásának szükséges voltát meg mutatni, s azután fel olvastatta a' reformáltatott Constitutio planumát. — E' szerént 11 departementumokra osztatódott fel azon Respublika, a' nagy Tanács 80, az öreg Tanács 40 tagokra szorítatódott — ezeknek minden harmad nap gyüllést kell tartani, minden esztendőben 3. hónapig leszen a' feriajok, az az, hivatalyoknak gyakorlásától való meg pihenések, a' melly idő alatt a' Két Tanácsból választatandó 6. személyből álló Commissió folytassa a' közönséges dolgokat. — A' nagy Tanács 41, az öreg Tanács 21 tagok jelenlétekben is tarthat gyülléseket, s tehet végzéseket. — Az utolsó határozza meg a' dolgokat titkos voksolás által. — A' Directoriumból ki lépő tagok mindenkor az öreg Tanács tagjai közzé fognak fel vétetödni. — Minden harmadik esztendőben, a' tagoknak egy harmad része ki fog a' két Tanácsból lépni, a' kik helyett a' Közönségek választanak újakat. — A' könyvnyomtató sajtóknak szorosabb határokk közzé való szorittatásokra jussa leszen a' Directoriumnak. — E' fogja a' Financziát is igazgatni.,,

Minekutánna ezen új Constitutiónak planumát el olvastatott volna, az Előülő *Trouve* Francia Követ szállalt meg, és hosszú oratiót mondott, mellyben nem a' leg kellemetesebb színekkel festette le a' Cisalpina Republikának jelenvaló állapotját. „ Tudva vagyok, *ugymond*, előttetek, minémű rendeletlenségekbe, és nyomorútt állapotba vagyok hazátok helyheztesztetve. — Esméritek a' titeket fenyegető veszedelmeket is. — Egy olly Constitutio, melly sokkal gyakrabban meg sértetetett, hogy sem mint annak tekintete, és a' polgari jussoknak védelmezésére ereje lehetne; egy minden eszközök nélkül szükölködő Kormányfűk, a' mellynek sem a' jónak mivelésére, sem a' gonoszoknak el távoztatására hatalma nintsen; egy puszító és rosszúl intézett gazdálkodás; egy semmirevaló, de még is igen költséges armadia; egy hanyatló financia; semmi republicanusi rendelkezések; a' polgari törvényeknek semmi egyfűségek, semmi egyenlűségek, minden részrűl ellenkezés, lágy melegség, büntetlenűl hagyatott tékozlás; rövideden mondván, a' leg nagyobb és irtoztatóbb függetlenség, ezekbűl áll a' Cisalpina Republika jelenvaló állapotjának le ábrázolása. „

„Fajdalommal nézte a' Fr. Republika a' maga szövetségesének ezen szomorú mivűltát, és eszkűt keresett, 's talált is más formába való öntésére; de azt ohajtotta volna, hogy önnön maga a' Törvénytűvű Test válalta volna ezen munkát magára, és hogy azért küldötte ötet, hogy annak nevében jó tanatsokat adjon, de önnön magatok is meg vállottátok azt, hogy hazafiatok szabadságának, 's bűldogságának meg erűsítésekre nintsen elegendű hatalmatok — hűjába mondtam előttetek, hogy a' szűkség parantsolű törvénye mindent igazságossá tehet. Tehát én általam fogja a' Fr. Republika ezen dolgot végbe vinni. „

(*A többit másszorra.*)

D. D. S.